

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: CORTLANDT 4687.
NO. 175. — ŠTEV. 175. NEW YORK, SATURDAY, JULY 27, 1918. — SOBOTA, 27. JULIJA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Nem. mirovna ponudba

Rupprecht v. Nemške izgube

Senator Lewis pravi, da Italija že ve, kaj bo zahtevala Nemčija. Prosto roko na Vzhodu.

Washington, D. C., 26. julija. Senator J. H. Lewis iz Illinois je rekel včeraj v senatu, da bo začela Nemčija že tekom prihodnjega tedna namigavati, pod katerimi pogoji je pripravljena skleniti mir.

Svoje pogoje bo stavila glede Belgije, Alzacije, Lorenske, Severne Francije, Srbije in Rumunske. Zahtevala bo tudi, naj ji puste popolnoma proste roke na vzhodu.

Senator je rekel, da je tako ponudbo stavila Italiji ter da bo v kratkem predložena tudi Zdrženim državam.

Prihodnji teden bo bomo za imeli, — je rekel, — Nemčija bo skušala s tem prepričati ameriško javnost, da je naše bojevanje — brezuspešno in brezplodno. Poskušala bo prepričati Amerikane, da za postavljajo brez vsakega cilja in namena svoja življenja na kocko ter da je Nemčija pripravljena izpolniti vsak pogoj vsled katerega so se Združene države vmešale v vojno.

S tem hoče doseči, da bi začel očetje in matere, ki imajo svoje sinove na francoskem bojišču, — klicati in pozivati vlado:

— Zakaj bi se ne zadovoljili z nemškimi mirovnimi pogoji? Ona nam vendar ponuja vse, kar smo zahtevali od nje tedaj, ko smo se zapletli v vojno.

Toda jaz protestiram proti taki mirovni ponudbi in ji bom vedno nasprotoval. Naša dolžnost je pripraviti vlado od tega, da protežira Rusijo ter da ji z vsemi svojimi močmi pomaga.

Govorjenje o nemških mirovnih predlogih je nastalo, ko je rekel senator Lewis, da je dobil več pism, v katerih razne osebe napadajo vlado, ker noče priznati vlade boljševikov. Po njegovem mnenju tega ne sme storiti ker so boljševiki prevelika opora Nemčiji.

Čisto umevno je, — je rekel, — da nam hoče Nemčija marsikaj dovoliti na zapadu. Umevno je tudi, zakaj hoče imeti prosto roko na vzhodu. Nemčija hoče izčrpati iz Rusije vse sile in moči ter se okrepiti za novo vojno, s katero bi zopet ogrožala ves svet.

Za njim je govoril sen. Sherman in rekel:

— Jaz se ne bom brigal za nobene mirovne pogoje in nobena mirovna pogajanja, dokler ne imela Nemčija v svojih krepiljih Belgijo in dokler bodo vihrale nemške zastave na francoskem ozemlju. (Po teh besedah je nastalo na galeriji silno ploskanje). Nadalje se tudi ne bom brigal za nobeno govorico o miru, dokler ne bo Nemčija opustila svojega piratstva na morju in dokler ne bo obhujala vsemu svetu, da ne enkrat za vselej končana vojna s podmorskimi čolni.

V tej sobi bom jaz govoril o miru samo tedaj, ko bodo Združene države pognale Nemce iz Belgije in Francije, ko jim bodo odvzele moč na visokem morju in ko bo nad prusko piketahavo zavihrala zvezdnata zastava.

Vojni davek Antwerpna.

Amsterdam, Nizozemsko, 26. julija. — Belgice Dagblad pravi, da so Nemci naložili Amsterdamu kazen v znesku 1 milijon frankov (200 tisoč dolarjev) in odstavili župana Jan Devsa zaradi zadnjih dogodkov v mestu. Aktivisti, ki so obhajali enajsti dan julija, so bili premagani in ubitih je bilo več aktivistov-ujetnikov iz Goetlingena, ker so po mestu širili proti Belgiji.

Zdravniki niso hoteli dati pomoči ljudem, katere so imenovali izdajalce. Naposled so jih deportirali v Nemčijo.

Bavarski princ ima dva milijona mož, pa se niti ne gane, da bi pomagal prestolonasledniku.

Pariz, 26. julija. — Pariz je sedaj spoznal pravo situacijo, ki je nastala vsled nemškega umikanja ter se ji je privadil. Ne sme se reči, da prevladuje med Francozi nepotrpežljivost ter da sanja o velikih posledicah tega uspeha. Francozi se tudi nad to zmagajo niso tako navduševali kot so se ostali zavezniški narodi, kajti oni so prepričani, da je treba vpoštovati le eno zmagu, — ki bo končna, odločilna zmagu, s katero bo končan nemški militarizem.

Sele tedaj bo Pariz tako navdušen, kot mora biti.

Zaenkrat vsi spoznavajo, da ne zadostuje to, kar so dosedaj dosegli. Res je, da se je Nemec postavil, vsled tega pa je treba porabiti vso silo, da bo pognan še bolj nazaj.

Ludendorff se nahaja v strašni stiski. Nemški narod je bil zelo razočaran vsled Kuehlmannove izjave, da sedanje vojne ne bodo odločile zmage na bojiščih. Vsled tega je bil Ludendorff uvel odločeno, toda Foch mu je prekrizal načrte.

Ludendorff ne ve, kaj bi storil. Če se še bolj umakne, bo izgubil svoj sloves. S tem bi pa tudi izgubila cela nemška militaristična ganga svojo moč in svoj upliv. Edina stvar, ki mu preostaja, je boriti se s 400,000 možmi in sicer na ozemlju, kamor ga je prisilil Foch.

Če bodo Nemci še naprej dobivali take izgube, se bo morala nemškega naroda strahovito — zmanjšala.

Ne smemo pozabiti, kaj je sledilo naši zmagi pri Muehlhausen, — piše nek vojaški strokovnjak. — Ne smemo pozabiti, kako je prišel von Straze iz Metz ter korakal proti St. Mihielu.

Oči vseh so vprte na silno armado, katero drži bolj proti severu bavarski princ Rupprecht proti Angležem. Tukajšnji vojaški izvedenci nikakor ne morejo dognati, kakošno je njegovo stališče. Nekateri domnevajo, da ima bavarski princ z rezervami vred na razpolago do dva milijona vojakov.

Zakaj ne gre prestolonasledniku na pomoč? Nekateri vojaški izvedenci se sledečega nazirajo:

— Rupprecht najbrže misli, da imajo proti njemu Angleži pripravljeno vso svojo moč ter da se vsled tega ne sme nikamor premakniti.

Drugi zopet domnevajo, da hoče Nemci uporabiti Rupprechtovo armado kot faktor v tej ali oni mirovni ponudbi, katero hoče napraviti še pred nastopom zime.

Veliko jih je tudi, ki zatrjujejo, da hoče Rupprecht z vso silo udariti proti Kanalu.

Socialisti za vojno.

Pariz, 26. julija. — J. Spargo, predsednik delegacije Social Democratic League of America, ki se mudi sedaj v Franciji, je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Mi poskušamo organizirati zvezo socialistov, ki se zavzema za vojno. Člani te zveze naj bi bili socialisti vseh dežel. Pod imenom 'internacionala' naj se ne razume več agitacije za mir, pač pa za končno zmagu zaveznikov.

Avstrijski ujetniki.

Amsterdam, Nizozemsko, 26. julija. — Neko današnje poročilo iz Dunaja pravi, da se je avstrijsko-gerški vladi posrečilo dogovoriti se z vsemi sovražniki dvojne monarhije za povratek avstrijskih vojakov, ki niso sposobni nositi orožja.

Nemške izgube se cenijo na več kot 200 tisoč mož. — 25 odstotkov vseh izgub so prizadeli Amerikanci. — Naše izgube so majhne.

Z ameriško armado na fronti ob Aisni in Marai, 26. julija. — Generali nemškega prestolonaslednika neprestano gonijo brez usmiljenja vojake v boj, da bi zadržali zavezniške tolike časa, da bi mogli spraviti na varno svojo armado od Marne.

Ameriške in francoske čete niso nikdar daleč od umikajočih se Nemcev, toda zadnja straža ni dovolj močna, da bi se Nemci umikali v redu, kakor so namerali.

Sinoči so se cenile nemške izgube na več kot 200 tisoč mož; Amerikanci sami so prizadeli 50 tisoč izgub. Samo ujetnikov je več kot 20 tisoč in izgube na mrtvih in ranjenih so pretesljive.

Francozi so vporabljali večje število tankov kot običajno, ravnotako se je vporabljala konjenica, da je čistila gozde in bila sovražniku vedno za petami.

Okoli Soissons so bili včeraj vroči boji in Francozi ter Amerikanci niso prav nič gledali na svojo varnost, tehuveč so prodirali čez prosto polje in zavzeli, kar je prišlo in se niso brigali za to, da bi uničili postojanke strojnih pušk. Na ta način so prišli bližje glavni sili umikajoče se armade.

V mnogih slučajih so se posadke strojnih pušk podale, toda mnogo drugih je bilo treba uničiti.

Divizijski glavni stan vedno menjava svoj prostor, ker se črta vedno pomika naprej. Mnogokrat je glavni stan izpostavljen obstreljevanju s šrapneli in strupenimi plini, toda škoda ni nobena.

Za bojno črto se pomikajo dolge vrste zavezniškega vojaštva po cestah, ki vodijo na fronto. Zavezniški letalci in opazovalci da jejo svarsila pred sovražno artilerijo in zrakoplovi.

Ameriški vojaki, bodisi na fronti, bodisi na cestah, so dobro razporejeni in ker so se že naučili nekoliko francosčine, pozdravljajo svoje francoske tovariše. Francozi vedno odzdravljajo v svojem jeziku.

Opustošena, od strelav razrita zemlja in pogorišča kažejo pokrajino, iz katere so se umaknili Nemci in kakor kaže, bo danes zavzetega nekaj ozemlja med Soissons in Rheims in ne bo najti niti ene vasi in stala ne bo niti ena hiša. V Oulchy-Le-Chateau, za katerega so se Amerikanci borili dva dni, je gorelo cela dva dni. Ne ve se pa, ali je požar nastal vsled ameriških strelav, ali pa so ga začetili Nemci.

Zavezniški bombardirajo vas za vasio, dokler se ne izkaže, da ji artilerija izvršila svoje delo.

Nemci so utrdili skoro vsako kmečko hišo, katero drže do zadnjega. Žitna polja in vinogradi so se deloma rešili. Izgubljenega pa bo več sto akrov prezrelega žita, ker primanjkuje žanjice. Žitna polja so bila rešena zaradi naglega nemškega umikanja in le redkokdaj so jih zažgali. Ako bi se Nemci počasi umikali, bi bila polja mnogo bolj unčena.

Sem pa tam se pokaže med zavezniškimi črtami sila barva nemških ujetnikov, ki pogosto vprašajo stražo, kdaj bodo vstreljeni. Ponajveč pa brezbrizno sprejmejo svojo usodo.

Za bojno črto pa se nahajajo obvezne postaje, kjer ameriški zdravniki in strelčine delajo dan in noč z veliko izurjenostjo. Ne prenehoma prihajajo na postaje vojaki skoro iz vsake države ameriške unije; večini pride tudi kak Anglež, ali Francoz, da dobi prvo pomoč, predno ga odpeljejo na kak drug prostor.

Ravno taka delavnost se opaža po vseh zavezniških obveznostih. Vendar pa ne prihaja toliko ranjenec, kot bi jih človek pričakoval od tako razsežnih operacij.

Slika nam kaže napredovanje, katero so izvršile zavezniške sile Nemeem. Iz celeg položaja je razvidno, da se bodo morali Nemci v najkrajšem času umakniti iz postojank, katere so zavzemali desedaj in da bodo morali opustiti vsak načrt nadaljnjega ofenzive proti Parizu. Zavzetje Pariza je predstavljalo glavni cilj Nemeem ter se je hotelo s tem potolažiti nemški narod ter ga navdušiti za nadaljno vojno.

Intervencija v Sibiriji

London, Anglija, 26. julija. — Danes se je tukaj oficijelno naznailo, da je Japonska sklenila, da sprejme ameriške predloge za pomoč češko-slovaškim četam v Sibiriji.

Amsterdam, Nizozemsko, 26. julija. — Z zavzetjem Simbirskaja Čehoslovaki ne kontrolirajo samo levega brega reke, temveč deloma tudi ozemlje na desnem bregu. — Kakor se oficijelno poroča iz Moskve, je padel Simbirsk šele po hudem odporu sovjetovih čet.

Oficijelno sovjetovo glasilo "Pravda" piše o prodiranju Čehoslovakov:

"Vstaja se širi kot mlaka olja na vodi. Morebiti bo padel Simbirsk zbudil zaspance. Simbirsk je bil baza sovjetove oblasti in žitnica. Nevarnost narašča. Sovražnik je mnogosteven in dobro organiziran. Ako pade Samarsk, zbudil delavcev, naj se vsled padca Simbirsk trese proletarijat za usodo proletarijske revolucije.

Simbirsk se nahaja na desnem bregu Volge 600 milj vzhodno od Moskve. Mesto je zelo važno trgovsko središče. Kazan, ki leži 150 milj severno od Volge, so Čehoslovaki zavzeli 15. julija.

Neko poročilo, katerega prinaša "Koelnische Zeitung" pravi, da je neka nepoznana tolpa odpeljala štiri velike kneze. Poročilo pravi, da naznanja ekaterinski sovjet, da je 18. julija tolpa vdrla v stanovanje velikih knezov Igorja, Konstantina Ivana Konstantinoviča in Sergija Mihajloviča ter jih odvedla s seboj.

Velika kneza Konstantin in Igor Konstantinoviči sta sinova umrlega velikega kneza Konstantina Konstantinoviča, ki je bil bratranec umorjenega carja. Veliki knez Sergij je bil prej general v ruski armadi in je stric Konstantina in Igorja. Nekajih podatkov pa ni o Ivanu Konstantinoviču.

Ministrski predsednik Lenin je v svojem govoru na vladni konferenci tovariškega odbora rekel, da je stališče sovjetove republike zelo težavno zaradi mednarodnih zapletljavov protirevolucionarnih zarot in valed živlake krize.

OFICIJELNA POROČILA

ANGLEŠKO POROČILO. London, Anglija, 26. julija. — Soglasno z oficijelnimi poročili nemškega vojnega urada nadaljuje nemška armada kronprinca s svojimi uspehi ter potiska nazaj zavezniške čete. V oficijelnem poročilu vojnega urada iz Berlina se glasi:

OLD BATTLE LINE - NEW BATTLE LINE - SHADED AREA CAPTURED BY AMERICANS

Beč, Nemčija, 26. julija. — Južno od Albert smo zavrnili nasilne angleške čete ter zajeli tekom protinapada par jetnikov. Naše poizvedovalne čete so na številnih drugih točkah izvajale precejšnje uspehe.

Med Aisne in Marne se je zavrnili številne napade sovražnika, katere se je vprizorilo proti našim pozicijam.

Na obeh straneh reke Oureq se je nadaljevalo z boji ter smo vrgli sovražnika iz njegove črte severno od Oulchy-le-Chateau.

Zapadno od Vincelle-sur-Marne se je pognalo sovražnika nazaj z naše črte pri gozdu Riz.

Južno-zapadno od Rheims smo izčistili gozdni distrikt v bližini Vignys ter pognali nazaj nava sovražnika, katerega se je vprizorilo s pomočjo belih in črnih francoskih čet.

V Champagne je vprizorilo danes zjutraj sovražnik napad med dolino Suippe in Sonain. Potom protinapadov se je sovražnika zavrnilo.

Amsterdam, Holandsko, 26. julija. — Uts, katerega je napravila francosko-ameriška ofenziva na orehvalstvo Nemčije, je najboljši orisan v poročilu, katerega je spisal poslanec Traub ter priobčil v "Taegliche Rundschau". V članku se predvsem nastopa proti ogorč, ki si drznejo nastopati ter govoriti proti generalnemu štabu. Nadalje se opominja ljudi, naj bodo bolj ustrajni ter navaja naslednje:

— Če bi stari Fritz, (to je pruski kralj Friderik II.) korakal po cestah Berlina ter videl dolge oblake ljudi, bi gotovo rekel: Spomnite se na Sedemletno vojno, to je bila vojna sreča večkrat proti nam. Mi se srđimo, ker se stvari ob Marne ne vrše tako kot bi se morale. Vrag naj vas vzame. Sramovati se morate samih sebe!

— V nemškem časopisu se je pričelo peti slavo zavezniškemu poveljniku, generalu Fochu, kar je zelo pomembno. Nemškemu občinstvu se namreč ne more več Karpov.

Beč, Nemčija, 26. julija. — Poročila, ki prihajajo sedaj v armadno vrhovno poveljstvo, kažejo, da priklenjajo sedaj nemški poveljniki ženske pred topove v namenu, da se ubranijo proti sovražniku. Neki ameriški polkovnik, ki se je ravno danes vrnil s fronte Soissons-Rheims, je pripovedoval o prizorih, katerim ni para v svetovni zgodovini. Soglasno z izjavo častnika se je uporabilo ženske kot "Kanonenfutter" ter se jih stavilo pred bojno črto v namenu, da se preplaši nasprotnika.

London, Anglija, 26. julija. — V Ukrajini je izbruhnila velika vstaja; 75 tisoč oroženih kmetov se je uprlo Nemeem. Mnogi nemški oddelki so se že umaknili pred napredujočimi kmeti in se umikajo proti Kijevu. O protirevoluciji v Ukrajini in po drugih krajih je poročal tudi ministrski predsednik Nikolaj Lenin v svojem govoru pred tovariškimi odbori. V svojem govoru je rekel Lenin, da je situacija sovjetove republike skrajno kritična in sicer zaradi mednarodnih zapletljavov, protirevolucij in pomanjkanja hrane. Poročilo iz Kodanja pravi, da je bila protirevolucija v Jaroslavu zdrobljena. Štab bele garde in več kot 1500 mož je bilo aretiranih in od teh jih je bilo usmrčenih 350, vključno generala Vorovkin in činovnika se namreč ne more več Karpov.

Grozote Nemcev

Poroča se, da so priklenili Nemci ženske k topovom v namenu, da ustavijo prodiranje sovražnika.

Z ameriško armado v Franciji, 26. julija. — Poročila, ki prihajajo sedaj v armadno vrhovno poveljstvo, kažejo, da priklenjajo sedaj nemški poveljniki ženske pred topove v namenu, da se ubranijo proti sovražniku. Neki ameriški polkovnik, ki se je ravno danes vrnil s fronte Soissons-Rheims, je pripovedoval o prizorih, katerim ni para v svetovni zgodovini. Soglasno z izjavo častnika se je uporabilo ženske kot "Kanonenfutter" ter se jih stavilo pred bojno črto v namenu, da se preplaši nasprotnika.

Nemirna Ukrajina

Ukrajinski uporniki so pognali Nemce. — 75 tisoč dobro oboroženih kmetov je prišlo Nemce, da so se umaknili

London, Anglija, 26. julija. — V Ukrajini je izbruhnila velika vstaja; 75 tisoč oroženih kmetov se je uprlo Nemeem.

Mnogi nemški oddelki so se že umaknili pred napredujočimi kmeti in se umikajo proti Kijevu. O protirevoluciji v Ukrajini in po drugih krajih je poročal tudi ministrski predsednik Nikolaj Lenin v svojem govoru pred tovariškimi odbori. V svojem govoru je rekel Lenin, da je situacija sovjetove republike skrajno kritična in sicer zaradi mednarodnih zapletljavov, protirevolucij in pomanjkanja hrane. Poročilo iz Kodanja pravi, da je bila protirevolucija v Jaroslavu zdrobljena. Štab bele garde in več kot 1500 mož je bilo aretiranih in od teh jih je bilo usmrčenih 350, vključno generala Vorovkin in činovnika se namreč ne more več Karpov.

Na Vrhovih

Spisal P. Perko.

(Nadaljevanje.)

Okrog ustne mu je trepetalo. Ampak Frančino sree je bilo oko mu je nemirno lovilo njen pogled. Ni vedel, ali je storil prav ali ne... Ali mu bo zamerala ali ne...

"Franica, je-li da ni res in da ne pojdeš?"

V Frančini duši je vstal odpor. S kako pravico sprašuje in ji brani? Ali mu je mar dala besedo?

"Jutri odidem", je rekla odločno, "in danes je zadnji dan."

"Zdaj dan... In jaz sem mislil — kaj veš..."

Kako je bil vendar boječ in neokreten! Kako mu je na vsem vedenju ležalo nekaj težkega! Ta postava, močna sicer in visoka, se je sklanjala pod neko notranjo težo. In kriva temu je bila menda ona...

Kakor zavest lastne krivde ji je prešlo preko srca. Fant se ji je zamislil.

"Vem, kaj misliš — toda pozabi na to. Obešati ne morem ničesar. Morda pozneje, ako kdaj pridem domov... Tada težko! — In saj ji drži mnogo, ki bi rade prišle v vašo hišo in sem jim na poti. Ostani zdrav in pojdiva vsak svojo pot!"

Počula mu je roko in odhitela po stazi. Mohor je bil zapazil solzo v njenem očesu. In ona — zdelo se ji je — jo je zapazila v njegovem. Pa kaj to! To je ob slovesu itak navada.

"Franicu", je zaklical za njo, ko je bila pod bregom, "bodi srečna po svetu! A jaz bom ob nedeljah hodil sem gor in bom gledal proti gorenski strani..."

Zadnje besede so se izmuzle v daljavi in le slab odmev od nasprotnega hriba jim je bil odgovor.

"Pošten je in dober", je pomislila: "gotovo je najboljši izmed vseh, kar jih je tu okrog. Ampak ta okornost in zadrega... Ej, po svetu so ljudje vse bolj doželi in olikani. — Prav je, da grem!"

II.

Moj Bog, ta dolga vožnja od doma pa do Vrhov! Ali ni bilo na tej poti, kot da se je vse zavezalo zoper njo, kot bi ji hoteli očistiti kam greš in čemu greš?

Ze od doma ni mogla o pravem času. Mizar Česen je za gotovo obeh, da ji napravi kovčeg o pravem času. Bo napravil, seveda! Zadnji večer — kovčega še ni bilo od nikoder. Drugi dan — ni!

Martin se je pripravil, da napreže, pa Česna se od nikoder. Ah, kako jo je jezilo! Zadnji trenotek, ko je bilo treba oditi, je prišel otrok in naznanil: "Čez eno uro bo kovčeg gotov; naj bi počakali." Seveda! Martine, požen! In šlo je proti kolodvoru.

Na vozu poleg nje je sedela sestra Marica. Napolnjen otok se, a ta otrok je kazal v obeh tako resno žalost... Ali ne očita celo otrok, da gre, ko bi pravzaprav treba ne bilo? Na kolodvoru od slovesu pa se je Marica krečvito oklene okrog vratu in zahteval, da se ljudje ozirajo:

"Franica, zakaj greš?"

Pa stopi brat Martin, neroden in trd, in jo vleče proč, čes:

"Ne nora! Ali ne vidiš, da se ljudje ozirajo?"

Seveda! Martin! Misli si je najbrž: "Naj gre! Tem bolj gotovo bodo doma prepisali meni!"

No, kdo bi ga ne poznal, kako komaj čaka na hišo in posestvo!

Cila ji je bila pisala dolocno, kdaj odhaja vlak iz Ljubljane. Na postaji D. jo bo čakala z voznikom; naj nikar ne zamudi. A kaj, ko je bila založila pismo med druge papirje, ki naj pridejo v kovčeg: nespanet pa — kdo se bo spominjal ure in minute. No — v Ljubljani je zamudila vlak!

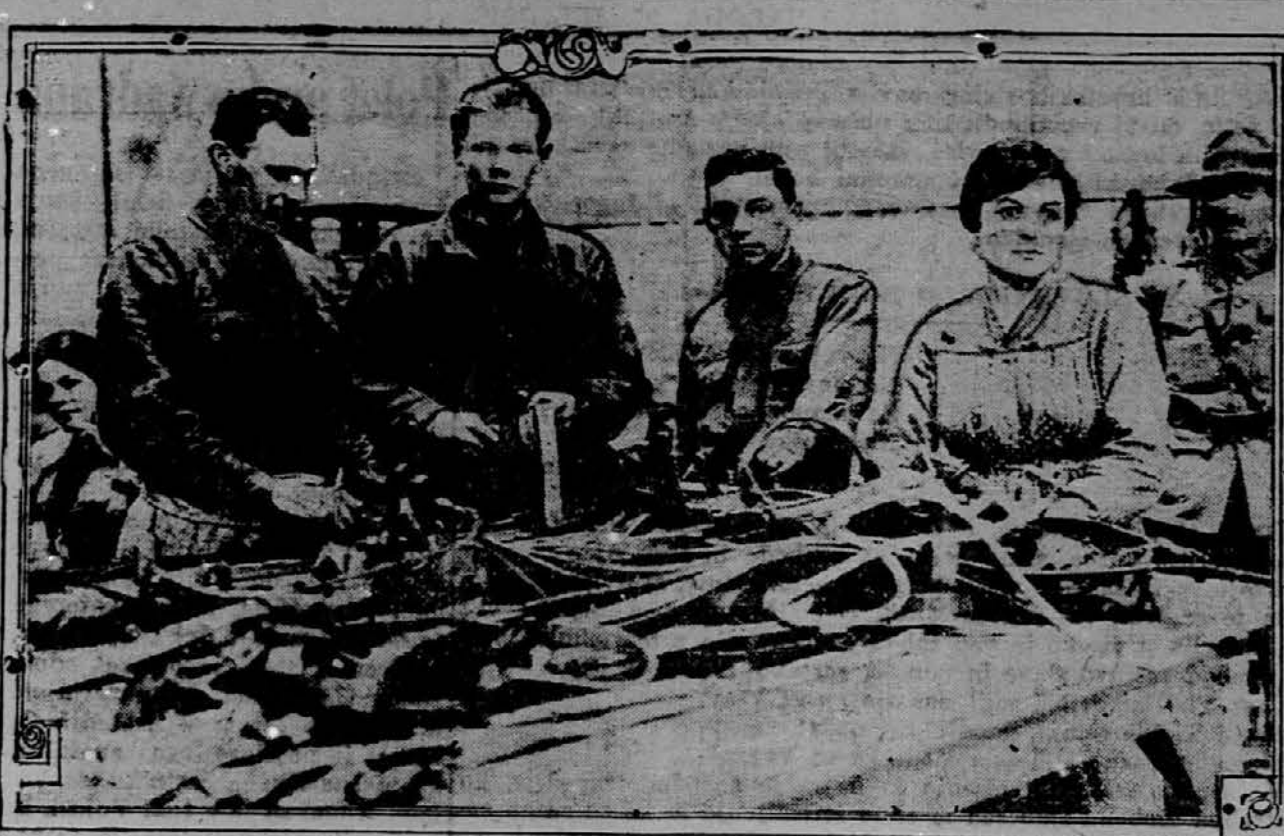
Drugi vlak je odhajal šele po treh urah.

No, hvala Bogu, da jo je Cila vendarle čakala. To je bila vsaj ena tolažba na tem potu. Ob Cili ji je bilo lažje.

Pa saj ji ni bilo mogoče povedati vsega. Tako čudno težko vest je imela! In tako zmedenih misli je bila! S pravim namenom ni šla od doma; to si je očitala... Kaj poroča Cila, ko ji to pove!

"Ni me maraj! Ko se privadiš Vrhov in se ozreš proti Ljubljani, potem staviš: Najlepše je še vem, da bi me ne bili pustili, ko bi šla. Vrhovih..." tako jo je tolažila.

Seveda, Cila je govorila po svo-

AMERICAN SOLDIERS AND FRENCH GIRLS AT SALVAGE WORK IN FRANCE REPAIRING BARNES

KAKO SE VARČUJE Z MATERJALOM V FRANCIJI.

Ljano, ali kamorkoli že. In tega ni sem povedala doma... Cila, ali ni to grdo in nehalno, da delam starišem za hrano?"

Cila ni rekla nič. Obraz ji je bil miren, le preko ustne ji je zastrela od cerkva in cerkvice, ki so bile natresene po vrhovih in obronkih. Ah, pravzaprav prijetno je na Vrhovih, le ko bi se mogla privaditi!

V oko se ji je prikradla solza in v tugi je stisnila spodnjo ustnico: "Jaz nikdar ne bom srečna! Zato ne, ker z zvijačo hodim od doma in — in ker svet ni tako lep kot se vidi!"

Prebivalci so jo koraki po stopnicah. V sobo je stopila Cila, vesela in z nasmehom na ustih.

"Kako je, Franica? Slabo si spala, vem. Prvič v tujem kraju, vem, kako je to."

"Ne, spala sem dobro", branila se je Franica.

"Slišala sem, da hodiš", je nadaljevala Cila, "in prišla sem, da ti povem... Glej, Franica, Anton mi piše. Sosedova je prinesla pismo s pošte že sinoči; pa so bili odšli spat, pismo sva prišli mišne. Anton mi piše, da bo napljuje v kratkem končano Veseli se, da bo zopet prost. In pa po tebi vpraša, si še z takaj in kako ti je vse. Na, beri, Franica, ali ti poslušaj, da ti berem jaz!"

Či Cila je stopila k oknu in razgrnila pismo, ki je bilo pisano z lepim pisavo ter sestavljeno na dolgo in široko.

— Draga žena, najprej Te pozdravim čez hribe in doline ter Ti naznamam...

"Pa to te ne zanima, Franica. Začnem tam, kjer opisuje kraje, koder hodiš sedaj."

— Prebivalci smo Notranjsko, sedaj se bližamo dolenski meji. V hribih med Notranjsko in Dolensko se bodo vršile sklope vaje. Potem smo prosili. Vročina je neznosna, in prah po cestah, da komaj požiramo. Usta so suha, jezik je kakor prižgan. Včasih se dela tema pred očmi. Jaz sem dovolj trdne narave in vendar mnogo trpim; kaj šele drugi! Moj tovariš Benkovič in Znojil — krepek človek — je večerj obnemogel poleg mene; danes se počuti boljše. Upam, da prestanem tudi to. In potem smo doma. Doma! Biti zopet na svojem domu: kako sladka je ta misel!

Cila je prenehala, da si obriše dve solzi, ki sta se bili prikradli v oči.

"No in tako piše naprej. Glej, tu pravi, da naj dam posekati še dve smreki iz gozda ter naj jih sosed pelje na žago, ker lat za na streho, bi ulegli primanjkovati. Pa saj to te pravzaprav ne zanima. Glej, Franica, tu piše zopet o tebi:

— Franici povej, da naj se lepo udomači pri nas. Na prvi pogled ji morda ne bo vse ugajalo; morebiti ji bo celo dolg čas na Vrhovih. Toda naj potrpi. Čez leto in dan se ji bodo Vrhovi priljubili, da jih zapustiti ne bo mogla.

"Čez leto in dan!" je vzdihnila Franica.

"O preji!" je povzela Cila. "V par dneh, Franica, boš domača pri nas. Ko Anton pride... Poslušaj, kako misli Anton vse predelati in preurediti. Vedno si izmisli kaj novega, popolnejšega..."

In Cila je bila vsa srečna, ko je brala o podrobnih načrtih, kako prezidati hišo, kako popraviti hlev, kako izboljšati njive itd.

Srečna Cila! Kako se je vživela v načrte Antonove! Razume vse in zna govoriti o vsem... Veseli jo, kar njega veseli, in skrbi jo,

smrek bi smel posekati v Baho-vicah da mi naposled ne zmanjka vseh, vse preudarjam — in ko se mi zdi, da se mi bodo načrti posrečili ravno tako, kot jih nosim v glavi, in ko gledam v duhu pred seboj lepo kmetijo, pšenico, ki se ziblje po njivah, drevje, ki se pripogiba pod teža sadja, sredi vsega pa belo hišo, pokrito z opeko: ah, Cila, kako sem jaz srečen že naprej. Srečen zlasti zato, ker vidim, da je moja misel tudi Troja misel, ter da tudi Ti živiš vsa vistem veselju in upanju kakor jaz. Skrhelo me je, draga žena, ko sem Te izpeljal na Vrhove, češ, ali bo zadovoljna, ali ne. Toda nisem se na Tebi, izbral sem si v Te, radne posebnosti trojenega edni družice, primerno mojemu značaju. In to me veseli še najbolj...

Kako je bilo nekaj gorkoga iz Antonovega pisma! Kako je bilo Cili preko srca, kako je sililo v oči, kakor gorke, presrečne solze. In kako je naposled neka napolnjena mreža zastrela črke in pisavo, da je bil ves list naposled ena sama plošček, posuta s črnimi, migljajočimi potezami...

Srečna, srečna Cila!

(Pride še.)

Nova orijentacija Starčevičeve stranke prava v domovini

Zbor zaupnikov v Zagrebu. —

Znamenita resolucija. — Svoboda in združitev v narodni državi Slovencev, Hrvatov in Srbov. — Demokratizacija države. — Parceliranje velikih posestev.

(Od Jug. Čas. Urada, Washington, D. C.)

5. junija, torej na obletnico priključitve Starčevičeve stranke prava majski deklaraciji, se je vršilo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Zborovanje Starčevičeve stranke prava dne 5. junija v Zagrebu sprejema v skladu z bistvenimi temeljnimi načeli stranke od leta 1861, v katerih je postavljena zahteva hrvatskega naroda po svobodni, neodvisni in združeni narodni državi, kakor tudi v skladu z bistvenimi načeli adrese Starčevičeve stranke prava od 5. mar-

ca 1917 (ena vrsta: zaplenjena) in izjave saborskega kluba Starčevičeve stranke prava v hrvatskem saboru od 5. junija 1917. (skoro cela vrsta zaplenjena) sledi načela kot osnovo za nadaljnje delovanje:

I. Narod Hrvatov, Srbov in Slovencev je pod tremi imeni eden in isti narod. Dosledno temu opirajoč se na pravico narodnega samoodločevanja (cela vrsta zaplenjena).

1. — Zahtevamo (par besed zaplenjenih) združitev in svobodo v narodni državi Slovencev, Hrvatov in Srbov, v kateri bodo nam dane posebnosti trojenega ednega naroda ohranjene in osigurane državnopravne kontinuitete zgodovinsko-političnih teritorijev. Opirajoč se konečno na zgodovinsko hrvatsko državno pravo, zahtevamo ohranitev kontinuitete hrvatske državnosti.

2. — Zahtevamo za državo Slovencev, Hrvatov in Srbov vse ozemlje, na katerem prebiva naš narod v nepretargani kontinuiteti z jamstvom kulturne samouprave tujenarodnim manjšinam. Temu našemu narodnem teritoriju pripadajo neolajljivo obale, luke in otoki severnega in vzhodnega Jadrana.

3. — Zahtevamo državo urejeno na načelih popolne državljanske svobode in demokratske samouprave ter prave in družabne enakosti, to je, možnost gospodarskega obstanka in popolnega prosvetnega in družabnega razvoja vseh državljanov.

II. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

III. Svet Starčevičeve stranke prava, uvažujoč da je naš narod skoro izključno poljedelski narod, da je pa Starčevičeva stranka prava po svoji ogromni večini stranka seljakov poljedelcev, naglašuje, da bo Starčevičeva stranka prava povsemela svoje sile organizaciji in napredku hrvatskega kmetstva in poljedelskega stana in da bo šlo v Zagrebu zborovanje zaupnikov Starčevičeve stranke prava, in deležilo pa se ga je veliko povabljenec, zlasti iz pokrajine, da se ni mogel vršiti v uradništvu "Hrvatske Države", temveč v Trpinčevi koncertni dvorani. Navzoči so bili ljudje od Zrmanje do Zemunna.

"aključeno je bilo, da se osnuje "Hrvatska nakladna zadruga", izvoljen je bil razširjen osrednji odbor, ki ima v najnujnejših slučajih nadomestovati celo svet stranke same, končno pa je bila sprejeta resolucija, katero priobčujemo po "Hrv. Drž." v celoti:

Svet Starčevičeve stranke prava zbran dne 5. junija 1918, izreka po tem ko je slišal poročilo o delovanju stranke, vodstvu in saborskemu klubu Starčevičeve stranke prava soglasno svoje odobravanje za dosedanje delovanje in popolno zaupnico za nadaljnje delovanje v dosedanjem pravcu.

IV. Svet Starčevičeve stranke, — zbran 5. junija, odobrava 1. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava za koncentracijo vseh neodvisnih in nekompromitiranih narodnih elementov ter pooblastuje osrednji odbor za nadaljnje delovanje v smislu poročila zagrebškega sestanka v dnevi 2. in 3. marca t. l.; 2. delovanje vodstva Starčevičeve stranke prava.

Z dvojnim orožjem za veliko bodočnost

Napisal: dr. Ivan Bonaci.

(Nadaljevanje.)

Zaveznika ekonomska unija sva pasivna rezistencija nekaterih položajev mogoci. sedežem v Londonu že obstoja. Njej je dosedaj pristopilo 25 narodov. Urejen je poseben urad, ki proučuje in pripravlja to veliko svetovno organizacijo.

Medtem ko daje vojna bodočim mednarodnim ekonomskim odnosom nov značaj, je uplivala istodobno tudi na notranje ekonomske važnosti, se sedaj strahorodov. V splošno korist so se vse državne organizacije, zlasti pa one, ki se nahajajo od prvega početka v vojni, ukoreninile v privatno življenje in v privatno inicijativno. Trošenje je uradno račijonirano in regulirano, tržne cene zakonito odredjene, s čemer je najbolj vplivalo na produkcijo same.

Objedeno so skoro vse države monopolizirale vsa svoja prometna in prevozna sredstva, z zabranitvijo importa in eksporta posameznih predmetov pa je privatna inicijativa dovedena na minimum. Mnogi, ki so dozdaj v industriji in v trgovini gledali samo spekulativno stran, ne pa nje socialne važnosti, se sedaj strahoma vprašujejo:

— Ali boste po zaključitvi vojne odgovarjali njih privatnim interesom?

Brez vsakega dvoma je, da bodo ohranile države ta po vojni doseženi privilegijirani položaj tudi po nastopitvi miru, da bo mogoče mirno in brez strahu izkoristiti uspehe in plodove borbe in da se bo omogočilo saniranje vseh po vojni izpremenjenih razmer. Vselej tega bo po zaključitvi vojne trgovina in industrija na čisto spekulativni podlagi popolnoma nemogoča. Naravno je, da se osebe koristijo ne smejo popolnoma pozabiti, ker ni brez osebne koristi niti pravega dela niti trgovine, toda iti morajo vzporedno z zelo važnimi socialnimi interesi, kateri se nikakor ne smejo zapostaviti.

Da niso državne organizacije vspele, da bi se tokom sedanje vojne popolnoma socializirale trgovino in industrijo, temu je kri-

ti Kar pa se tice naših izseljenih bratov, je treba pripraviti in urediti poleg njihove politične organizacije, ki postaja z vsakim dnem močnejša, tudi močno ekonomsko organizacijo. Mi vsi dobro vemo, da bomo mogli imeti isto osvoboditveno in zjedinitveno samo tedaj popolne trajne in resnične sado, ako zagotovimo naši bodoči veliki državi poleg politične svobode tudi čim večjo ekonomsko neodvisnost.

III.

Edimo, bratje, da ne pademo v skušnjavo.

Ureditev produkcije in konsumpcije bo stopila v najbolj kritični štadij prvi čas po zaključitvi vojne. Uvidevajoč to so vse države upostavile posebne urade ali celo posebna ministrstva, ki proučujejo prehod iz stanja vojne v stanje miru.

Naša vlada in naši merodajni faktorji, ki so tudi dosedaj vodili jugoslovanski pokret, nikakor ne izgublja iz vida važnosti teh dejstev. Kolikor jim dopuščajo današnje razmere, delajo vse, da ne bi niti mi zaostali v čem za splošnim napredkom. Žal pa je naše razmerje vedno tako, da mora vsa ta vojna ostati deloma še v štadiju pripravljanja in proučavanja, ker še nimamo toliko svojega teritorija osvobojenega da bi mogli na njem provajati v praksi stečene izkušnje.

Kakor stoje danes razmere, — dva dela: na tlačen in na izseljen brate. Naši kompetentni faktorji ne zasledujejo samo razvoja politične borbe, katero vodi naš narod v domovini čimdalje silnejše proti nemškemu in madžarskemu tiranstvu, temveč posvečujojo objektivno največjo pozornost njegovim današnjim ekonomskim razmeram. Zasledujejo njegovo težko sedanje življenje, pončeni so o vsem kaj manjka sedaj našemu narodu v domovini in kaj bi mu moglo manjkati v času osvoboditve in enakosti na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

Da niso državne organizacije vspele, da bi se tokom sedanje vojne popolnoma socializirale trgovino in industrijo, temu je kri-

Naša politična zmaga mora iti vzporedno z našim ekonomskim osvoboditvijo. Eno brez drugega se ne more misliti, samo s tako dvojno svobodo bo mogla naša Jugoslavija ohraniti in svobodno razvijati vso bujnost svoje življenja in močne energije, katere ji bo potrebna vsle dgeografske lege — v sren Evrope — in vsled bodoče uloge.

Naša zmaga, za katero smo tudi mi poleg naših velikih zaveznikov prelili potoke krvi, bo zagotovila celemu svetu novo, srečnejše in mirnejše življenje. Po njej bomo toraj tudi mi začeli novo bodočnost, po kateri je stremel naš mukotrpni narod skozi stoletja. Ta borba gre za tem, da postanemo tudi mi končno popolni ljudje, to je — politično in ekonomsko svobodni.

Odkar smo dospeli na naš jug in odkar smo posedli našo divno zemljo, je vsa zgodovina našega troimenega naroda prepletena s težkimi, toda tudi slavnimi spomini. Vsakdo se je potegoval za naše ozemlje. Preko našega tele, sa je moral vsak, ki je hotel gospodariti Evropi. Z našim stoletnim suženjstvom in z našimi stoletnimi mukami smo obvarovali turške jarma svobodo in kulturo zapadne Evrope.

Po turških so došle nemške in madžarske tolpe, ki so, željne gospodstva in vlasti, zavzele naše dežele. In zopet je naš narod prvi zavihel bakljo svobode in enakosti, in zopet je bila prva kri, ki je bila v začetku vojne prelita za

Potne noge

nise samo neprijetno razočaranje, ampak so tudi zelo škodljive zdravstvene posledice. Potne noge so boleče, da človek težko hodi; poleg tega pa dela potne noge tudi hud in zoper smrad. Čemu bi si torej ne pomagali v tej zadevi, ki imate zato lepo priliko in hitro odpravo? Kupite si

Severa's Foot Powder

(Severov prašek za noge). Umijte si noge vsako noč z gorko vodo, zjutraj si pa nadrgnite s tem praškom po nogah, podplatih, petah in med prsti. Denite nekaj tega praška tudi v čevlji in v nogavice. Ta prašek je najboljšo sredstvo za noge, če se vam potijo, če vas boli, jo, srbijo, če so otekline in utrujene. Ta prašek dela, da so noge, čevlji in nogavice suhe. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

velike ideale človeštva, naša in samo naša.

Kakor je za časa turške pogibe bil stal z nami ves kulturni svet in kakor je tedaj rešitev Evrope bila odvisna od tega, ali bomo mi vzdržali ali ne, ravnotako so tudi danes zavezniški naši vsi oni ki drže na besedo, čast in poštenje, ravno tako leži tudi današnji rešitev Evrope in zmaga zavezničkov večidel v tem, ali bomo mi po vojni svobodni in zjedinitveni.

Samo velika in svobodna Jugoslavija more preprečiti nemško prodiranje na vzhod in onemogočiti za vedno njih "Mittel-Eвропо". Zgovodina se ponavlja.

Za naš narod se vedno v krvi in borbi ponavlja...

Zavezniški danes čutijo in vedo da bi vsaka zmaga brez svobode in zjedinitve Jugoslavije imela le začasen in neodločen uspeh, ter je vsled tega postala naša borba, danes ena najbolj popularnih današnjih idej in eden najglavnejših ciljev zavezniškega prizadevanja.

Nova svetovna zgodovina, ki se bo pričela z zaključitvijo vojne, bo imela toraj Jugoslovane in našo državo, katere slika se že sedaj pojavlja na horizontu.

Vem, da se bo marsikomu že pri sami misli na to veliko sliko porosilo oko... kako pa bodo naša srca šele tedaj bila, ko bo naša svoboda in zjedinitvenje uresničeno, ko jo bomo začeli uživati. Prišla pa bo, prišla gotovo, prišla bo tudi radi tega, ker nosimo to svetlajočo mi vsi v sren, ker jo bomo z našim orožjem in ker jo tudi naši zavezniški zastopajo.

Jugoslavijo zahteva milijon naših padlih bojevnikov. Jugoslavijo zahtevajo potoki naše nedolžne krvi. Jugoslavijo zahteva pravičnost in mir človeštva.

(Konec prihodnjici.)

Boljševiki proti zaveznikom

Boljševiki bodo napovedali zaveznikom vojno. — Pri tem se vidi nemški vpliv. — Protest proti izkrcanju čet.

Amsterdam, Nizozemsko, 25. julija. — Poročilo na berlinski "Lokal Anzeiger" iz Moskve pravi, da boljševiška vlada smatra izkrcanje zavezniških čet na murmanskem obrežju za zadosten povod, da se napove vojna.

Boljševiška vlada je naznanila, da bo izdala primerne protiodredbe.

Washington, D. C., 25. julija. Po mnenju državnega departmeta je bila poročana izjava boljševiške vlade, da bo izdala protiodredbe proti izkrcanju zavezniških čet, kar se smatra za zadosten povod za napoved vojne, navdahnjena od nemške vlade.

Nemci so zelo vznemirjeni vsled razmer na Finskem in se boje, da bo bližina zavezniške armade vplivala na Fince. Boljševiški zastopniki so povedali ententnim zastopnikom, da so nemške oblasti pošile boljševikom prvotni protest proti izkrcanju armade v Koli.

Washingtonski uradniki so mnenja, da boljševiki ne morejo poslati vojaštva na murmanski polotok, ker so slabe prometne zveze in ker je težko vzdrževati armado.

Protest boljševiške vlade proti izkrcanju čet v Koli in zasedenju polotoka je prišel že pred nekaj dni v Washington. Na ta protest pa se vlada ni ozirala, ker Združene države niso priznale boljševiške vlade. V prvi vrsti je bil protest namenjen Angliji, ker je an-

gleški poveljnik prosil in tudi dobil od krajevnih oblasti v Koli dovoljenje, da sme izkrcati vojaštvo, da bo varovalo vojni material v pristanišču.

Krajevne oblasti v Koli so obvestile vojnega ministra Leona Trockija o prošnji angleškega poveljnika, ki je tudi dobil dovoljenje. Dva tedna pozneje je Trock na pritisk Nemčija zanikal, da bi dal dovoljenje za izkrcanje vojaštva in je oficijelno protestiral.

Avstr. dezertjerji

Avstrijski dezertjerji v Galiciji ropajo po cestah in vlakih. — 200 dunajskih restavracij je zaprtih.

Bern, Švica, 25. junija. — Poznanjski Denik poroča, da avstrijska vlada ni mogla zatreti ropanja obojenih dezertjerjev in vojakov, ki so na dopustu v Galiciji ter pravi, da ni več nobene varnosti na železnicah. Pogosto se dogodi, da so potniki, ko stopijo iz vlaka, zaviti v rjuhe, ker jim je ponoči, ko so spali, izginila obleka.

Z največjo bojaznijo gledajo na prihodnjo zimo, ko bodo ti tolovaji prišli z dežele v mesta.

Na Dunaju je zaprtih 200 restavracij, ker ni mogoče dobiti hrane.

Gazette de Lausanne priobčene razgovor z nekim Avstrijem, ki je prišel ravno iz Avstrije in ki je rekel, da je situacija glede hrane strašna. Rekel je tudi, da vse, kar se objavlja, ni niti približno resnično. Upanje, da se bo dobil živež iz Ukrajine, je izginilo. Ljudske mase pričajo spoznavati resnično o položaju. Ukrajinski kmetje se upirajo vpadnikom na vse mogoče načine. Svojega polja niso hoteli obsejati, potem pa, ko se jim je zapretilo, da jim bo zemlja odvzeta, so to storili, toda na tak način, da težko, da bo kaka žetev.

Ukrajinskega sovraštva proti Nemcem ni mogoče zadušiti. Za konfiskacijo po deželi porablja Nemci posebne čete; vsak vojak nosi s seboj pisalne potrebščine in zažigalne bombe. Ako se kak kmet upira, se mu zažge hiša.

Na Dunaju je na mnogih uradnih mestih videti Nemce v uniformah; to jasno kaže, v kolikem obsegu vlada Nemčija Avstriji.

Poleg tega, da so Avstriji doživeli poraz ob Pijavi, so morali sprejeti še moralni poraz iz rok svojih mojstrov — Nemcev. Od strani Nemcev so morali Avstriji čez potrti toliko očitanih in kritičnih, da se je v sedanji nemški ofenzivi po cel Avstriji kazala javna želja, da bi se za Nemce ponovno njihova nesreča ob Pijavi in da bi zavezniški vrgli Nemce v Marno.

Bolgarsko-turški spor

Spor zaradi ozemlja traja že dolgo. — Položaj je zelo kritičen. — Nemčija ne mara posredovati.

Pariz, Francija, 25. julija. — Odnosi med Turčijo in Bolgarsko, ki so se že več tednov blizali krizi, so se nanadoma poslabšali in prete, da se razvije v najbolj resen razdor, ki je še bil v tevtanski zvezi.

Nikdo ne more o tem ničesar prerokovati, temveč samo reči, da ne se bo nič zgodilo toliko časa, dokler nemške armade predstavljajo na zapadu močno fronto. Pri prvem omahovanju pa je gotovo, da pride do reakcije, ki bo skrajno neugodna za Nemčijo.

Evropi preti največji spor, kakršnega imperijalizem še ni bil priča v zadnjem stoletju. To ni samo vprašanje turške ljubosumnosti in povečanja Bolgarske v Dobrudži.

Poglaviti vzroki prihajajo iz tega, ker se vsi centralni zavezniški se pehajo za ozemlje in nadvlado v Kavkazu in Aziji.

Bolgarija je največ dobila in priznala turških zahtev, niti onih ki ji gredo po ruski in rumunski mirovni pogodbi, niti onih, vsled katerih je šla v vojno, namreč zahteve po starem afriškem cesarstvu. Vselej tega je nastalo v levantu veliko razubiranje in javno sovraštvo do tevtonske zveze.

Včerajšnja poročila javljajo, da je turško časopisje zavzelo agresivno politiko. Ikdam piše: "Nobena država ni dobila toliko iz vojne kot Bolgarska. Dobila je ozemlje od Turčije, Grčke, Rumunske, Srbije in Albanije in zdaj nam nasprotuje, ko zahtevamo, da

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemangh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: G.F.O. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salido, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-

tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČEHI STRADAJO.

Ostra kritika v avstrijski poslanski zbornici. — Zapadna Češka ni več mesecev dobila ne kruha ne moke.

Curih, 25. julija. — Avstrijski kabinet, kateremu načeluje dt. pl. Seydler, ki je ravnokar odstopil, je bil zaradi živilskega položaja v Avstro-Ogrski zelo kritiziran v petek pri seji državnega zbora.

Poslanec Pik je rekel, da zapadna Češka že več mesecev ni dobila ne kruha ne moke in da mesto Plzen ni imelo zadnja dva tedna nikake hrane. Pomanjkanje je imelo zelo žalostne posledice in nad mestom se vedno proglašalo obsešno stanje.

Poslanec Seliger je rekel, da je na Nemško-Češkem več okrajev, kjer je kruha asmo četrtina ali celo šestina dunajske racije, ki se je znižala za polovico in da se tam kjer je kruha samo četrtina ali eno v kosih.

Minister za prehrano Paul je končal svoje žalostno poročilo o položaju s pripombo, da ne gleda niti na sedanjo niti na bodočo situacijo z optimizmom. Rekel je, da je samo poskušal odstraniti nevaren pesimizem.

Šaljivi Čehi.

Dimitrij — angleški častnik.

London, 26. julija. — Bivši veliki knez Dimitrij Pavlovič, bratranec bivšega ruskega carja, je postal častni stotnik v angleški armadi.

The Daily Telegraph poroča, da je bil Dimitrij navzoč pri oni zgodovinski večerji v palači prince Juspova, katere posledica je bila smrt meniha Rasputina. Na povelje bivše ruske carice je bil aretiran, nakar ga je bivši car pregnal na perzijsko fronto. To je bila pa zanj velika sreča, kajti če bi se nahajal v dneh revolucije v Petrogradu, bi bil gotovo ubit.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše maslo na ženski las, kakor tudi na moške brke in brado. Od tega masla nastane v 60 sek. čisti kraml goti in dolgi lasje kakor tudi moški kraml brki in brada in ne bodo odpadali in ostali. Revmatizem, kosti ali trganje v rokah, nogah in v križu, v obeh ineh popolnoma odstranimo, rane okline, bule, ture, otekline in grinte, potne noge, kurja očesa, otekline in par dnevi popolnoma odstranimo. Kdor bi svoje zdravilo bres uspeha vrabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cent, ki ga takoj pošljem nazaj.

JAKOB WAHÖT,

6763 Bonita Ave., Cleveland, Ohio.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovatelja dobiva zaupanje in posplošenje pri kupcih. Zdjaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavliali naraščanju cen vseh potrebnih in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsek prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

Ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh boleznih ima izvor v žleodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti žleodec in odstrani iz črev vse zastale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih žleodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnarijih in drugih dejavih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepričal o učinkovitosti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinitju, napetosti, oteklina in po vdrgavanju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 112, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVSHE, 1 Grab St., Nurey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 888 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 8, Box 144, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Ocenjena društva, ostroma njih uradniki, so uljudno prošili, pošljite vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Expressnih ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. In tako naslovljene pošljite s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma nameni uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

(Nadaljevanje.)

Devetnajsto poglavje.

RAZNA POTA.

Ko smo dospeli v umazani Liverpool, je zelo deževalo. Jaz sem bil sam pri sebi sklenil, da ne smem izpustiti Bellairs izpred oči. Večel sem namreč, da me hoče preslepiti in to sem sklenil preprečiti.

— Toda, kako? — Na kakšen način?

Prepričan sem bil, da bo izbral vsako napimajšo priliko, samo da bo izvedel svoj načrt. — Če mu pustim le par minut časa, me lahko spravi v neprimliko, iz katerih se ne bom mogel tako zlepa izkopati.

Povabil sem ga v hotel. On se je nekaj časa branil, ko sem ga pa parkrat grdo pogledal ter mu začel očitati, da mi ne zaupa, se je slednjič vseeno vklonil.

Sla sva v ugleden hotel ter naročila kosilo. Jaz ga nisem izpustil izpred oči.

Popoldne sva šla v gledališče. Sredi predstave je hotel Bellairs oditi, češ, da mu ne ugaja. Jaz sem ga nekaj časa silil naj počaka, ker pa le ni hotel, sem odšel z njim vred.

Spala sva v isti sobi. Spat sva šla ob istem času in istočasno vstala.

Naslednji dan sva ogledovala cestne znamenitosti, cerkve, muzeje in druga poslopja.

Lahko rečem, da se še nikdar nisem nahajal v tako mučnem stališču kakor tedaj. Jaz sem hotel Bellairsa preslepiti, on pa mene. — Drug drugemu sva poskušala čitati skrivne misli, pazila sva drug na drugega in drug drugemu lagala.

Nekdo sva sedela skupaj pri koslu.

Jaz sem nehoti vpl vanj svoje oči in nisem več minut odvrnil svojega pogleda od njega.

On se je zmedel ter vprašal:

— Kaj me gledate, gospod?

— O, nič, kar tako — sem odvrnil.

— Prosim vas, govorite odkritosrečno z menoj.

— Saj sem odkritosrečen.

— Ne, zdi se mi, da me smatrate za hinaveca.

Po kratkem premisleku sem odvrnil:

— Vi sami dobro veste, kaj mislim o vas. — Upam, da mi ni treba še natančneje pojasnjevati.

— Da, v svojem življenju se nisem ravnal po postavah, toda s tem še ni rečeno, da sem zavržen človek. — Človek se še vedno lahko spokori.

— Ali se hočete morda spokoriti?

— Da. — Kadarkoli imam malo prilike grem v cerkev in prosim Boga naj mi oprosti.

— Vidite to je pa res lepo od vas. — V težkih urah je najboljša božja pomoč. — Ali ste se tudi v svojem sedanjem podjetju obrnili na Boga?

— Kaj mislite s tem?

— No, vprašam vas, če ste prosili Boga, da naj vam pomaga izvesti ono, kar ste započeli?

On me je začel pogledati.

— Ali veste, kaj sem delal v cerkvi?

— Kaj? — sem vprašal začuden.

— Molil sem za svojo ženo.

Na te besede mi nisem odgovoril.

Nek drug tak pogovor sva imela v Bristolu.

Za par ur sem ga bil izgubil izpred oči, nakar se je vrnil pijan domov. Z zaničevanjem sem se obrnil od njega, nakar se je ta-froj stresnil. Zatem me je par dni neprestano prosil odpustanja.

Značilno je bilo to, da nisva nikdar izpregovorila Carthewovo ime in nisva imenovala mesta, v katerem stanuje.

Kljub temu sem pa najno potovanje tako uredil, da sva prihajala vedno bolj v bližino njegove domačije.

Slednjič sva dospela v malo mesto, ki je bilo oddaljeno eno uro od Stallbridge-le-Carthew, bivališča mojega tekmeca.

Nekoga deževnega večera sem legel malo prej kot ponavadi na potesijo. Spal pa nisem. — Bellairs je rekel, da gre v gostilno na čoko piva. Vedoč, da ne more nikamor v temni noči, sem mu dovolil.

Zatopil sem se v neko knjigo in se nisem več spomnil svojega spremljevalca.

Krog polnoči je pa nekaj potrkalo na vrata.

— Naprejš! — sem rekel.

Vstopil je Bellairs, toč kakšen. — Bil je blaten, zamazan iz krivav.

PAMETNEM ZADOSTUJE BESEDA

Štedite z mesom! Štedite s pšenico!
Štedite z vsem, česar brezpogojno ne potrebujete!

U. S. Food Administration

— Za božjo voljo, kaj se je zgodilo? — sem vzkliknil presenečen.

— Oropali so me! — je zajecal.

— Oropali? — Nikar me ne imejte za norea.

— Kaj za norea? — Nič za norea. — Vem samo to, da sem se zavdel v čistem jarku. Namesto, da bi pil pivo, me je vino zmotilo. Težkih vin pa nisem vajen.

— Morda bi še lahko dobili denar? — Kakšen denar ste imeli?

— Angleške zlatnike. — V New Yorku sem jih dobil precej poceni. — Oh, moj Bog, kako težko sem zashulil ta svoj denar!

— To je pa res nerodno. — Kaj če bi javili policiji? — Toda zdi se mi, da ne bo imela posebno uspeha.

— Da, tudi meni se zdi.

— In kaj nameravate zdaj?

— Na vas se zanesem, gospod Dodd. — Kajti drugega človeka nimam, na kogar bi se obrnil.

— Name? — Kako da name?

— Gospod Dodd, prav lahko vam dokažem, da ne morete nikjer boljše naložiti svojega denarja kot če ga posodite meni. — Toda jaz vas ne smatram za človeka, ki bi poskušal iz nesreče reveža kovati dobiček. — Jaz se sklicujem na vašo usmiljenost in na vašo človekoljubnost. — Vrnite mi, da bi ne prišel sedaj v tej uri k vam, če bi ne bil res v potrebi. Nehote sem moral misliti na vas kot na svojega edinega prijatelja. — In te misli sem se oprijel, kot se oprime potapljač s slamanke bilke.

— Kaj želite torej?

— Petsto dolarjev bi imel dovolj. — Če pa ne morete dati petsto, mi jih dajte samo štiristo. — Upam, da bi mi ta svota zadostovala.

On je uprl vame svoj proseči pogled, jaz sem pa molčal.

Ker mu le predolgo nisem hotel odgovoriti, je prišel zovna v ledovati:

— Gospod Dodd, gospod Dodd!

— Kaj vraga?

— Če ne morete dati štiristo dolarjev, mi jih dajte samo dve-sto. — Kaj ne, da mi jih boste dali? — Recite samo eno besedo, gospod Dodd.

— Kdaj mi jih boste pa vrnili?

— Kakor hitro jih bom imel.

— To se pravi, kakor hitro jih boste dobili od Carthewa.

— Od kakega Carthewa?

— Nikar me ne smatrate tako za neumnega.

— Ne, gospod, motite se, jaz nimam nobenih zahrbtnih misli.

— To je nazadnje stranska stvar, če jih imate ali ne. — Toda veste kaj bom jaz napravil? — Upam, da boste zadovoljni?

— Kaj? — je vprašal hlastno.

— Spravljam vas bom na krov prekoceanskega parnika in plačal za vas vožne stroške. — Ko boste dospeli v New York, vam bo izplačal ladijski blagajnik na roko petdeset dolarjev.

— Kaj bi delal v Ameriki? — Svoje službe nimam več, pravne prakse ne smem več izvrševati. Poleg tega so pa tudi drugi odvisni od mene, za katere moram skrbeti.

— Če hočete bom pisal Pinkertonu. — On vam bo gotovo lahko preskrbel kako službo. Medtem vam bo v mojem imenu izplačeval vsakih štirinajst dni po petindvajset dolarjev.

— Gospod Dodd, vi najbrže ne mislite resno? — Saj vas nočem podkupiti. — Nudim vam le milostino. — Če je hočete sprejeti ali ne, je odvisno od vas. — Prepričani ste lahko, da vas ne bom silil.

— Potemtakem mi dajte sto dolarjev, pa je stvar končana. — Stori bom edino to, kar sem rekel. — Ničesar več in ničesar manj. — Ali ste razumeli?

— Tedaj se je pa mahoma izpremenil.

Stopil je predme in mi začel groziti:

— Pazite, gospod Dodd! — Nikar si ne nakopljite hudega sovražnika. — Dajte mi sedemdeset dolarjev, če hočete. — Samo sedemdeset. — Pomislite, da moram skrbeti za ženo.

— Svoje ženske bi se lahko malo prej spomnili. — Ali ni res? Sicer sem vam pa že povedal svoje misli.

— Vse!

— Da, vse. — Prosim vas, odidite. — Jaz bi rad spal.

— Ali je to vaša zadnja beseda?

— Da, moja zadnja beseda.

— Prosim vas, gospod, premislite še enkrat vse natančno. — Vpočitevajte mojo revščino in svojo lastno nevarnost.

— Kakšno nevarnost?

— Boste že izvedeli. — Zaenkrat vas samo prosim in vas svarim. — Dobro premislite, predno mi boste odgovorili.

— Moja prva beseda je bila moja zadnja beseda. — Naenkrat se je bil ta možak čisto izpremenil. — Obraz se mu je čudovito skremžil, tresti se je začel po vsem telesu, belo me je pogledal ter mi zabrusil sledeče besede v obraz:

— (Dolje prihodnjaj.)

Slov. Narodna Zveza

IV. zapisnik seje izvrševalnega odbora SNZ, katere se je vršila v petek 12. julija v pisarni Zveze.

Ker je bil predsednik, g. Paul Schneller odsoten, je sejo otvoril g. podpredsednik Louis J. Pire ob 8.30 zvečer.

Tajnik čita imena uradnikov. Navzoči so:

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, Dr. James M. Seliskar, Agnes Zalekar in Jakob Ambroz.

Odsotni so: Paul Schneller, Josip Svete, Ant. Grdina in Dr. Fr. K. Kern.

Prečito se zapisnik 3. seje z dne 21. junija in zapisnik izvanredne seje dne 26. junija 1918.

Sprejmeta se oba zapisnika, kakor sta bila prečitana.

Poročila tajnika in dopisi:

Prečita se pismo Jugoslav Bureau iz Washington, D. C. v katerem poročajo in pošiljajo več kopij cirkularjev, da se razpošljejo na podružnice SNZ, glede izjave drž. tajnika R. A. Lansinga, v kateri se izraža živa simpatija vlade Zdr. Držav za narodne aspiracije Čeho-Slovakov in Jugoslovancev.

Prečita se pismo g. Jos. Russa iz Pueblo, Colo., v katerem pojasnjuje glede svote \$50.00, ki je bila namenjena za našega bivšega organizatorja g. R. A. Trošta, da je g. Trošt še isti čas od tam odpotoval in da pošilja omenjeno svoto nazaj na gl. urad.

Predložijo in prečitajo se tri pisma podtajnika Rev. A. Schifera iz Rock Springs, Wyo., ki naznanjajo novi odbor, glede denarja in kopij pisma senatorja države Wyo., g. F. E. Warren, v katerem pismu g. senator izraža svoje misli o našem gibanju.

Pismo bo v glasilu Zveze J. S. priobčen dobesedno.

Prečita se poročilo tajnika Iv. Kušar iz Chicago, Ill., da podružnica lepo napreduje in da bo štetla kmalu nad 100 članov.

Prečita se poročilo tajnika E. L. Mensingera iz Pueblo, Colo., v katerem prosijo za knjige, papir in drugo.

Prečita se poročilo tajnika J. Rovtar iz Willard, Wyo., v katerem poroča o napredku podružnice in naznanja nove člane ter prosi za poslovne knjige.

Prečita se poročilo tajnika J. Russ iz San Francisco, Cal., v katerem poroča odbor ime podružnice "Slovenska Svoboda", nove člane in prosi za knjige.

Prečita se pismo gđe. Frances Britz iz Chisholm, Minn., da se je tam dne 30. junija ustanovila nova podružnica. Prosi za pravila, informacije itd. Tajniku se naroči, da odgovori in pošlje vse, kar zahtevajo.

Prečita se pismo rojaka Mihael Hochevar iz Bridgeport, Ohio, v katerem prosi za informacije, pravila in druga pojasnila za ustanovitev nove podružnice.

Prečita se pismo tajnika Mihael E. Kobal, La Salle, Ill., v katerem poroča nove člane podružnice "Jugoslavije" ter prosi za 100 razglednic prvega Vseslov. zbora v Cleveland, Ohio.

Prečita se pismo rojaka John Kern iz San Diego, Cal., v katerem prosi za informacije o SNZ.

Prečita se pismo tajnika Rev.

K. Zakrajška iz New York, N. Y., v katerem pošilja imenik podružnice.

Predložijo se dva računa za izplačitev; The Durrows Bro's Co. za nove knjige itd. za podružnice in "Sloga" tiskovine; skupaj — \$25.10.

Glede brošur, ki jih bo izdala SNZ, se izjavlja, da je to delo v rokah dr. Bogumil Vošnjaka in dr. Drago Marušića.

Predložijo se slike in prošnja podružnice Dr. Janez Ev. Krekštev. 1 SNZ, v Cleveland, O., za člane; Ignac Pečar, Louis Zakrajšek in George Turk.

Prošnje se predložijo v J. K.

Glede znakov, se sklene, da se naj tajnik obrne za cene na Jugoslovansko trdiko Momčillovič Brata v St. Louis, Mo. za ceno in kakovost znakov, ki naj bi bili le posnetek nove jugosl. zastave, ki je bila dne 4. julija t. l. oficijelno razvita v Washington, D. C.

Drugi družinski večer za člane članice SNZ, in somišljenike jugoslovanskega gibanja, ki pripozna delo Londonskega Odbora se bo vršil v nedeljo 11. avgusta 1918 ob 8. zv. v John Grdinovi dvorani. Izvoljen je posebni odbor, ki bo sestavil vabilna pisma program in vse potrebno, da se bo večer vršil tako lepo in zadovoljivo, kakor se je v nedeljo dne 9. junija t. l.

Tajnik poroča o financah, da je ta mesec dober in se lahko nekaj odpošlje naprej v J. K. Sklene se da se pošlje \$100.00.

Dosedaj je bilo že poslano od Zveze v Jugosl. Kancelarijo 350 dolarjev; svota, katero so poslali posamezni člani, ni v tem všeta.

Sklene se, da se naročijo vse slike, ki so bile za časa jugoslovanske parade dne 4. julija v Washington, D. C. napravljene in da se spravijo v arhiv. Poleg vseh bo tudi velika slika, ko so skupaj slikani z državnim tajnikom naših jugosl. odposlancev, ki stane \$5.00 druge slike so po 1.50 dolar. — Naročijo se na 932 Southern Bldg Washington, D. C.

Ker je bil s tem dnevnim red izrpan, je bila seja ob 11. zaključena.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

Prihodnja seja bo 24. julija ob 8. zvečer v navadnih lokalih.

Louis J. Pire, Fr. Hudovernik, podpredsednik, tajnik.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata URBANA GRABNAR, doma z Gorenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Mary Golobič, Box 48, Madison, Pa.

VABILO NA PIKNIK v nedeljo 4. avgusta v prijazni naselbini Park Hill, Pa. Cenjene rojake in rojakinje v okoliš Johnstowna, Pa., tem potom vladno vabilno na ta piknik, kateri bo nekaj posebnega. Piknik priredijo žene na Park Hillu živčih Slovencev. Čisti dobiček je namenjen Slovenskemu Republiškemu Združenju. Poleg proste zabave je na programu razno srečanje. Preskrbljeno bo s slaščicami ter drugim okusnim pečivom domačega izdelka. Tudi blagih pijač bo v izobilju. Sotrudnice se pripravljajo na tekmo, katera izmed istih bo pripravila najbolj prijeten posetnikom. Rojaki okolice Johnstowna, privedite družine na ta piknik, kjer bo v obilnosti preskrbljeno za razvedrilo ter zabavo starih in mladih. Vstopnina: za moške 50c, za ženske 10c. Za obilen poset se priporoča.

Odhod.

(26-27-7)

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdrž. državah.

Ker sem vojni ujetnik v Italiji, bi rad izvedel za svojega bratranca FRANKA JEREBA, ki se že več časa nahaja v Ameriki. Pisal bi mu rad, pa ne vem za njegov naslov, ko že dolgo časa nisem dobil nobenih poročil od njega. V zadnjem času se je nahajal v Ohio. Cenjeni rojaki, lahko si predstavite, kako je človeku v ujetništvu, zato prosim, ako kateri izmed vas ve za